

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ І АУДИТУ

Кафедра обліку у виробничій сфері

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)»
на тему:
**«Регулювання бухгалтерського обліку в
Україні»**

Студента (-ки) 3-о курсу групи ОП-31

напряму підготовки 6.03.05.09 «Облік і
аудит» Павлюк Т. І. _____
(прізвище, ім'я)

Науковий керівник: Дерій М.В.

(посада, вчене звання, науковий ступінь,

прізвище, ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка
ECST _____

Члени комісії:

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)
ініціали)

(прізвище та
ініціали)

ТЕРНОПІЛЬ 2016

Зміст

Вступ	4
1. Регулювання бухгалтерського обліку на міжнародному рівні	6
2. Державне регулювання бухгалтерського обліку	12
3. Бухгалтерський облік, його регулювання на рівні підприємства.	17
4. Роль професійних організацій бухгалтерів.	22
Висновки	26
Список використаної літератури	28

Актуальність теми полягає в нормативному регулюванні бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні, який потребує постійного покращення. Міжнародний бухгалтерський облік впродовж тривалого часу обслуговував ринкову систему. Варто зазначити, що в даній системі діяльність підприємств спрямована на отримання прибутку, а також на покращення фінансового стану власників підприємств, тому і ведення бухгалтерського обліку здійснюється саме в інтересах власників підприємств. Також ведення обліку спрямоване на комфортніше подання форм звітності, а також зручніше їх ведення. За допомогою нормативних документів КМУ, міністерства фінансів, Національного банку, головної державної податкової служби та інших державних органів регулюється облік та фінансова звітність в Україні. Нормативні органи вважають як об'єктами обліку, так і схемою кореспонденції рахунків.

Сьогоднішня ситуація характеризується глобальними змінами усіх країн світу до нового більш якісного стану, нового типу цивілізації третього тисячоліття. Облік вступає на новий рівень свого розвитку, саме тому розв'язуються нагальні завдання на різних рівнях та у різноманітних сферах суспільства. Перехід більшості підприємств у 2000-2001 роках до Національних стандартів бухгалтерського обліку дозволило самостійно визначати облікову політику підприємства, затверджувати правила документообігу, обирати форму бухгалтерського обліку, встановлювати межі та форми ведення обліку. Бухгалтерський облік це, можна сказати, літопис будь-якої діяльності господарства, він дає змогу поновити кожен господарський факт з усіма його подробицями. Бухгалтерська інформація надає, без будь-яких пропусків, суцільну картину бізнесу і є найбільш повною. Така повнота інформації забезпечує керівників підприємства достатню свободу для прийняття управлінських рішень, а кінцеве узагальнення інформації та одержання підсумкових показників, характеризують реальну діяльність підприємства, що здійснюється методом складання звітності за звітний період. Основними джерелами, у більшості випадків, є дані бухгалтерського обліку та фінансової

звітності, які встановлено Законом України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”.

Дана робота складається з таких елементів : вступ, чотири розділи, висновок, список використаних джерел.

У першому розділі показано теоретичну частину, відомості про нормативне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Другий розділ розкриває основні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в Україні, та показує їх роль в управлінні підприємством та веденні бухгалтерського обліку на підприємстві.

У третьому розділі основна увага приділена ролі і завданню професійних організацій бухгалтерів України, що є не менш важливим фактором впливу на бухгалтерський облік і фінансову звітність.

У четвертому розділі розкриваються особливості методології формування нормативного регулювання бухгалтерського обліку на рівні підприємства.

1.Регулювання бухгалтерського обліку на міжнародному рівні.

Проблема порівняння бухгалтерських стандартів з кожним роком набуває великого значення у світовому співтоваристві ,особливо при сучасній активізації ділової міжнародної активності й розмірів іноземних інвестицій. Розмаїття стандартів може зашкодити економічному розвитку, скоротивши інтернаціональні потоки капіталу. Україна не повинна спостерігати за цими тенденціями зі сторони, тому що вони сьогодні обумовлюють розвиток ринку капіталів. Фінансовий ринок не може розвиватися у відриві від міжнародного ринку у жодній країні світу. Це в першу чергу має великий вплив на країни із перехідною економікою, тому що в таких країнах ринки капіталу споконвічно створювалися в основному завдяки іноземним інвестиціям.

Умови інвестування, засоби й механізми розкриття фінансової інформації, відповідали міжнародним нормам.Не можна ототожнювати національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку України (П(С)БО) з міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (МСБО). Тому не зважаючи на те,що П(С)БО досить сильно ґрунтуються на МСБО вони не тотожні.До чинних міжнародних стандартів Радою з МСБО у грудні 2003 року, внесені значні зміни, які поглибили існуючі розбіжності, тому в даний час важливим є вирішення проблеми уніфікації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності України,з міжнародною системою.

Вирішенню цієї проблеми значну увагу приділяють вітчизняні вчені та практики:такі як:

В. Сопко, О. Губачова, С. Голов, В. Костюченко, Ю. Кузьмінський, В. Швець Ф. Бутинець, В. Пархоменко, та інші.

Серед найбільш відомих зарубіжних дослідників заслуговують уваги такі вчені як:

А. Афанасьєва, Р. Антоні, Я. Вільямса, Дж. Блейка, Г. Гернона, Ж. Дішара, Д. Мітчела, В. Ковальова, Б. Нідлза,Я. Соколова.

Однак велика кількість важливих питань методології й організації бухгалтерського обліку в сучасних умовах залишаються дотепер не вирішеними. Це стосується гармонізації бухгалтерського обліку й фінансової звітності та визначення основних шляхів покращення бухгалтерського обліку в Україні на основі міжнародного досвіду. Міжнародні стандарти регулюють основні, ключові моменти, від яких залежить відображення у звітності результатів діяльності підприємства, формування фінансових результатів діяльності підприємства, та його фінансового стану.

Фінансова звітність на підприємствах різних країн світу має певні відмінності, обумовлені економічними, соціальними і політичними чинниками. Аналіз інформації і ухвалення рішень достатньо сильно ускладнюють відмінності в підходах до змісту фінансових звітів, в умовах розвитку транснаціональних корпорацій, глобалізації фінансових ринків, міжнародної торгівлі. Для створення умов гармонізації фінансової звітності 29 червня 1973р. створено діючий Комітет з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (КМСБО). Даний комітет був створений на основі угоди, яку уклали професійні організації бухгалтерів таких країн як:

Німеччини, Австралії, США, Великобританії, Ірландії, Канади, Японії, Нідерландів, Мексики і Франції. Всі професійні організації бухгалтерів, які входять до складу Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБЗ) з 1983 р. є членами КМСБО. В 2000 р. була закінчена розробка основної програми. Міжнародна організація комісії по цінних паперах (МОКЦП), яка рекомендує своїм членам дозволити багатонаціональним організаціям, які випускають різного роду цінні папери застосувати 30 стандартів КМСБО при роботі з міжнародними операціями з продажу цінних паперів. В 2001 р. була приведена в дію переглянута Конституція КМСБО. Назву КМСБО змінили на РМСБО що розшифровується як Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, а також було змінено назву МСБО - на МСФЗ, що означала - міжнародні стандарти фінансової звітності. В 2003 році РМСБО було видано досить багато доповнень і змін до стандартів.

На теперішній час він об'єднує близько 143 професійних організацій з 104 країнами світу. Головною метою КМСБО є: створення, публікація і удосконалення стандартів бухгалтерського обліку і сприяння їх ухваленню і виконанню у всіх країнах світу.МСБО описують загальні правила оцінки та представлення інформації у вигляді фінансових звітів,а не визначають порядок її ведення бухгалтерського обліку. В особливих випадках МСБО передбачають такі облікові підходи до одних і тих же операцій або подій.Один підхід є базовим, а інший - дозволеним альтернативним. Концептуальна основа (Framework) має важливе значення,для розуміння і застосування на практиці МСБО . Зрозуміло ,що вона містить виклад концепцій, на яких ґрунтується фінансова звітність,створена для загального призначення. Концептуальна основа не входить до складу МСБО ,тому через це у разі виникнення розбіжності між Концептуальною основою і окремим стандартом важливішими є вимоги МСБО.

Орієнтовані державні установи(в тому числі і б'юджетні), звітність яких ґрунтується саме на касовому методі обліку, зазвичай не застосовують МСБО.

Консультативна група грає дуже важливу роль в процесі розробки і ведення МСБО.В 1981 р. радою КМСБО була створена консультативна група . В склад цієї консультативної групи входять представники міжнародних організацій розробників та користувачів фінансових звітів організацій, що регулюють оборот цінних паперів і фондових бірж).

Міжнародна Дорадча рада, до складу якої входять представники різних професійних організацій бухгалтерів,а також ділових кіл та користувачів фінансової звітності, які мають керівні посади було створено КМСБО в 1995 р.Головна мета Дорадчої ради є діяльність пов'язана з сприянням ухваленню Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку ,а також задачею є підвищення авторитету діяльності КМСБО. З цією метою Дорадча рада здійснює:

- надання і перегляд коментарів щодо планів і стратегії ради;

- підготовку звіту за рік про діяльності ради, її ефективність, досягнення її мети і дотримання її процедур;
- сприяння участі в роботі КМСБО представників бухгалтерської професії, ділових кіл, користувачів фінансових звітів і інших зацікавлених сторін;
- пошук фінансування для КМСБО;
- перегляд бюджетів і фінансових звітів КМСБО.

Дуже важливою умовою діяльності ради є забезпечення її незалежності і об'єктивності в ухваленні технічних рішень щодо МСБО. Тому Дорада рада не бере участі в ухваленні таких рішень і не впливає на них. З метою об'єктивного і своєчасного розгляду питань, що виникають або можуть виникнути в практиці застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, в 1996 р. радою КМСБО було створений Постійний комітет із пояснень (ПКП). В цей комітет входять 12 членів кожен з правом голосу і кожен з різних країн. Це користувачів фінансової звітності та представники професійних бухгалтерських організацій. КМСБО збирає пропозиції щодо нових тем для розробки МСБО, вони поступають від членів Консультативної групи, представників, членів Поради, організацій-членів, інших організацій, а також окремих осіб. Штатний персонал КМСБО готує список запропонованих тем. Ці теми розглядаються радою КМСБО. Після включення теми в робочу програму, починається процес розробки стандартів. Такий процес, як відомо, включає п'ять потенційних стадій.

Керівний комітет, очолюваний керівником ради, був створений самою радою КМСБО з метою розробки стандарту. Цей комітет виконує первинне дослідження в процесі цього він :

- визначає більшість питань, які пов'язані з темою стандарту;
- визначає національні та регіональні вимоги, а також практику щодо облікових підходів (які є доречними).
- розглядає застосування Концептуальної основи КМСБО до вирішених питань;

Керівний комітет, після отримання коментарів Ради, готує і публікує попередній виклад принципів або такий документ, який містить:

- розглянуті певні альтернативні підходи і причини їх ухвалення мул відхилення.
- визначення облікових принципів, що встановлені в основу;

Документ обговорюється на протязі терміну в 3 місяці. Керівний комітет, розглядає коментарі до попереднього викладу принципів і затверджує його, а також надає раді для затвердження кінцевий виклад принципів. Саме ці принципи є основою для підготовки проекту МСБО. Після цього Керівний комітет готує проект МСБО, який розглядається і затверджується 2/3 членів ради. У випадку затвердження публікується для обговорення. За час періоду обговорення від 1-3 місяця всі сторони, що виразили зацікавленість притягуються до надання коментарів до МСБО. Після розгляду коментарів Керівний комітет здійснює підготовку проекту для розгляду радою. У випадку коли отримується згода 2/3 членів Ради, МСБО приймається і публікується.

МСБО не може домінувати над законодавчими актами в певній країні, які регулюють складання фінансової звітності. Враховуючи це, упровадження МСБО здійснюється в першу чергу зусиллями членів КМСБУ на місцях з метою переконання урядів і органів, що встановлюють стандарти та контролюють ринки цінних паперів, представників ділових кіл, дотримуватися міжнародних стандартів бухгалтерського обліку при складанні фінансових звітів. В результаті цих зусиль здійснюється сприяння МСБО гармонізації і покращенню фінансової звітності в світі.

МСБО на сьогоднішній день використовуються:

- як базовий міжнародний підхід для таких країн, що мають розробки своїх власних вимог;
- в якості основи національних вимог до бухгалтерського обліку в більшості країнах світу;
- регулюючими органами та фондовими біржами, які вимагають або дозволяють подавати фінансові звіти згідно до МСБО;

- наднаціональними органами,наприклад Європейська комісія;
- Світовим банком, який вимагає від позичальників подання фінансової звітності згідно до МСБО;
- великою кількістю підприємств.

Практика свідчить, що ухвалення і дотримання МСБО забезпечує:

- поглиблення міжнародної кооперації у сфері бухгалтерського обліку;
- зменшення витрат кожної країни на розробку власних стандартів;
- зниження ризику для кредиторів і інвесторів;
- однозначне розуміння фінансової звітності і збільшення довіри до її показників у всьому світі.

2. Державне регулювання бухгалтерського обліку.

Системою нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку вважають сукупність законодавчих, нормативно-правових актів та інших документів, які відносять до бухгалтерського обліку. На даний час в Україні існує багаторівнева система регулювання обліку і звітності. Перетворення в країні досить сильно вплинули на її формування, адже необхідність працювати у нових ринкових умовах, а також динамічне розповсюдження та впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності.

В Україні, система регулювання бухгалтерського обліку та звітності загалом сформована, незважаючи на це

на шляху реформування бухгалтерського обліку в напрямку наближення до Міжнародних стандартів фінансової звітності існують певні проблеми організаційного і методологічного характеру.

Проблеми методологічного характеру пов'язані із впровадженням Міжнародних стандартів фінансової звітності в національну нормативну базу бухгалтерського обліку. Найоптимальнішою моделлю розвитку бухгалтерського обліку в Україні є перетворення його методології відповідно до міжнародних стандартів, так само як і в інших країнах, де відбувається становлення ринкових відносин. Так, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1998 р. № 1706 «Про затвердження Програми реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів», на сьогодні в Україні сформовано систему бухгалтерського обліку, засновану на принципах міжнародних стандартів шляхом їх адаптації до вітчизняного економіко-правового середовища.

Прийнято 16 липня 1999 року Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Цей закон поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, в незалежності від їх організаційно-правових форм, а також від їх форм власності та на іноземні

представництва суб'єктів господарської діяльності, які мають обов'язок вести бухгалтерський облік і подавати фінансову звітність згідно із законодавством.

Вказаний вище закон визначає правові принципи організації, регулювання, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Він поширюється на всіх юридичних осіб незалежно від форм власності та організаційно-правових форм, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які мають обов'язок вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність відповідно до чинного законодавства.

Зокрема законом передбачено такі положення:

1) державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності із метою захисту інтересів користувачів і удосконалення бухгалтерського обліку та звітності;

2) застосування методів і принципів ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які визначаються національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку(НП(С)БО) і не суперечать міжнародним стандартам;

3) розробка галузевими міністерствами ,а також іншими органами виконавчої влади методичних рекомендацій по застосуванню національних П(С)БО відповідно до особливостей тієї чи іншої галузі;

4) напрямки діяльності Методологічної ради з бухгалтерського обліку тощо.

Державне регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні здійснюється з такою метою:

- Встановлення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, які обов'язкові для всіх підприємств і гарантують та захищають інтереси користувачів;
- Вдосконалення бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Міністерство фінансів України здійснює регулювання питань щодо методології бухгалтерського обліку і фінансової звітності , також воно затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського

обліку(НП(С)БО) та інші нормативно-правові акти що стосуються ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності.

Порядок ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в банках встановлюється Національним банком України(НБУ) згідно цього Закону ,а також НП(С)БО.

Порядок ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності про виконання бюджетів та госпрозрахункових операцій бюджетних установ встановлюється Державним казначейством України відповідно до законодавства.

Порядок ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності інвестора, пов'язаної із виконанням робіт чи послуг,які передбачені угодою про розподіл продукції, визначається угодою відповідно до вимог законодавства України.Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, в межах своєї компетенції, згідно з галузевими особливостями розробляють на базі НП(С)БО методичні рекомендації щодо їх застосування.Вся система правового регулювання бухгалтерського обліку в Україні може бути представлена таким чином:

Перший рівень - документи ,про порядок ведення бухгалтерського обліку ,складання та подання бухгалтерської звітності юридичними особами;

Другий рівень – плани рахунків бухгалтерського обліку та П(С)БО,що встановлюють правила і способи ведення господарських операцій, а також складання і подання бухгалтерської звітності;

Третій рівень – нормативні акти і методичні вказівки переважно це інструкції,листи і рекомендації з питань бухгалтерського обліку,які розробляє Міністерство фінансів України ;

Четвертий рівень – робочі документи ,які формулюють облікову політику підприємства(графік документообороту,робочий план рахунків бухгалтерського обліку тощо)

До нормативних актів першого рівня належать:

- Закони;

- Укази Президента України;
- Постанови Кабінету Міністрів України.

Всі ці нормативні акти закріплюють положення про обов'язковість ведення бухгалтерського обліку всіма суб'єктами господарювання. Що є не менш важливим чинником вони також закріплюють основні вимоги щодо організації бухгалтерського обліку і фінансової звітності, правила і процедури їх ведення. Як вже зазначалося, основний законодавчий акт, що регулює питання бухгалтерського обліку і фінансової звітності, це Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», який було прийнято 16 липня 1999 р. В Законі чітко подається визначення бухгалтерського обліку та його об'єкта. Встановлюються єдині правила бухгалтерського обліку для всіх підприємств в незалежності від форм власності і виду діяльності, визначаються правові засади організації, регулювання, ведення і систематичного обліку, його регістрів, порядок оцінки майна та зобов'язань, правила складання і подання фінансової звітності в Україні.

Важливими постановами Кабінету Міністрів України із питань бухгалтерського обліку звісно є такі:

Типове положення з питань, обліку і контролювання собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості (від 24 квітня 1996 р.);

Порядок подання фінансової звітності (від 28 лютого 2000 р.). Також до цього рівня відносять Податковий кодекс України (від 02.12.2010 № 2755-VI).

Нормативні акти включені до другого рівня мають положення та інструкції з бухгалтерського обліку, які приймаються Міністерством України, Національним банком та іншими відомствами, в яких викладені загальні вимоги державного регулювання бухгалтерського обліку, містяться основні поняття, базові правила і прийоми бухгалтерського обліку. Так, від 31 березня 1999 р. (із змінами від 9 грудня 2011 року) наказом Міністерства фінансів України затверджено 35 П(С)БО. Безперечно досить важливе значення мають інструкції Міністерства фінансів про порядок бухгалтерського обліку господарюючих засобів та операцій. Наприклад: Положення про документальне

забезпечення записів у бухгалтерському обліку (24 травня 1995 р.); Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей грошових коштів, документів та розрахунків (11 серпня 1999 р.). Особливе місце посідають нормативні акти НБУ.

На третьому рівні правового регулювання бухгалтерського обліку включаються методичні рекомендації, інструкції і листи, які роз'яснюють застосування деяких окремих положень бухгалтерського обліку. 30 листопада 1999 р. Міністерство фінансів розробило і затвердило Єдиний план рахунків бухгалтерського обліку та інструкцію із застосування. Інструкцію про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку капіталу, активів, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій, а також Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку (20 грудня 2000 р.). Також, Міністерство фінансів України розробило стандартні форми документів, облікових реєстрів, форми бухгалтерської документації і видає інструкції про порядок ведення бухгалтерського обліку господарських засобів і операцій. Господарюючі суб'єкти, в незалежності від форми власності і галузей господарства, зобов'язані керуватися цими обов'язковими документами.

Документи четвертого рівня правового регулювання організації і ведення обліку включають в себе інструкції, положення, накази та інші робочі документи пов'язані з веденням бухгалтерського обліку, вони перебувають безпосередньо в компетенції організації та є внутрішніми робочими стандартами. До цих стандартів слід віднести: наказ про облікову політику організації, робочі плани рахунків бухгалтерського обліку, положення про оплату праці та посадові інструкції іт.д.

3. Бухгалтерський облік, його регулювання на рівні підприємства.

Будь-яка діяльність підприємства, а також організація бухгалтерського обліку має виконуватись відповідно до дійсного законодавства України. Від 20.10.1998 року постановою Кабінету Міністрів України затверджено програму реформування системи бухгалтерського обліку. Основним завданням реформування бухгалтерського обліку є приведення до відповідних вимог ринкової економіки і міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» було прийнято 16 липня 1999 року. Цей Закон поширюється на всіх юридичних осіб, які були створені відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм та форм власності і на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та надавати фінансову звітність згідно із законодавством.

Регулювання питань методів бухгалтерського обліку і фінансової звітності виконується Міністерством фінансів України, воно затверджує НП(С)БО, інші нормативно-правові акти про ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. При Міністерстві фінансів України працює дорадчий орган – Методологічна рада з бухгалтерського обліку. В обов'язки цієї Методологічної ради входить:

- організування, розробка і перегляд проектів НП(С)БО та інших нормативно-правових актів, які стосуються ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності;
- покращення організаційних методів та форм бухгалтерського обліку в Україні;
- методологічне забезпечення запровадження використання сучасної технології збору і обробки обліково-економічної інформації;
- створення рекомендацій стосовно вдосконалення системи підвищення кваліфікації, підготовки та перепідготовки бухгалтерів.

Порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в банках встановлює Національний банк України (НБУ).

Порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності про виконання бюджетів і госпрозрахункових операцій бюджетних установ встановлює Державне казначейство України.

На рівні окремих галузей міністерства та відомства, що мають в управлінні підприємства загальнодержавної і комунальної власності, забезпечують на них бухгалтерський облік. У межах своєї компетенції ці міністерства та відомства організують і розробляють на одних і тих самих методологічних засадах галузеві положення, вказівки та методичні рекомендації, які стосуються галузевих особливостей за окремими напрямками обліку, вони розробляють і затверджують галузеві форми первинних документів за відсутності типових форм, вживають заходи для посилення контрольних функцій бухгалтерського обліку та підвищення професійного рівня кадрів та бухгалтерських служб.

Для ведення бухгалтерського обліку Міністерство фінансів України затвердило План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, а також інструкцію про його використання. Регулювання методики ведення фінансового обліку здійснюють нормативні акти, до яких відносять положення, інструкції та вказівки, які конкретизують особливості обліку витрат виробництва, коштів, розрахунків, основних оборотних засобів, готової продукції, результатів фінансово-господарської діяльності та оподаткування. У цьому Законі наказами Мінфіну затверджено 34 положення (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО), склад фінансової звітності із примітками до неї, а також реєстри бухгалтерського обліку, спрощену фінансову звітність та План рахунків для суб'єктів малого підприємництва.

Положення (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО) – це нормативно-правові акти, які регулюють ведення обліку окремих об'єктів, зокрема: запасів, основних засобів, дебіторської заборгованості, зобов'язань,

нематеріальних активів, витрат, доходів, фінансових інвестицій і т.д. В НП(С)БО дотримуються вимоги міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) з урахуванням правових, податкових, економічних особливостей і традицій нашої держави. Структура стандарту показується за допомогою обсягу і змісту питань, які він розглядає. Але важливо розуміти, що кожен стандарт включає: загальні положення, якими можна пояснити його мету, сферу застосування та містять визначення всіх основних термінів, що використовуються в стандарті. Порядок оцінки та деталізації інформації відповідних об'єктів у фінансовій звітності. Завдяки переходу на національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку всі підприємства отримали свободу, яка надається їм на всіх рівнях організації бухгалтерського обліку та право самим приймати рішення з питань обліку, зокрема:

- визначати і здійснювати облікову політику підприємства;
- обирати форму та методи бухгалтерського обліку як систему реєстрів обліку і робочий План рахунків, зважаючи на особливості діяльності;
- затверджувати правила документообігу та технологію обробки облікової інформації, додаткову систему реєстрів аналітичного обліку;
- розробляти систему та форми управлінського обліку, звітності, а також контролю господарських операцій.

За допомогою впровадження П(С)БО забезпечується зв'язок національного бухгалтерського обліку та фінансової звітності із основними тенденціями гармонізації стандартів на міжнародному рівні (МСБО), також варто зазначити збільшення можливості підприємств щодо співпраці з кредитно-фінансовими установами, вітчизняними і іноземними інвесторами. Наказами міністерств і центральних органів виконавчої влади були затверджені методичні матеріали з обліку господарської діяльності разом з урахуванням особливостей різних галузей економіки. Міністерством праці разом з міністерством фінансів були переглянуті кваліфікаційні вимоги до працівників бухгалтерських служб підприємств, організацій і установ.

З 8 листопада 2002 року меморандумом державних і недержавних установ визначено основні вектори розвитку бухгалтерського обліку в Україні. Застосування і вдосконалення положень (стандартів) бухгалтерського обліку та розкриття інформації в фінансовій звітності підприємств та організацій. Саме у цьому меморандумі пропонується застосовувати основні принципи міжнародних стандартів фінансової звітності на всіх підприємствах. Але визнано обґрунтованим встановити різні вимоги стосовно обсягу розкриття інформації у фінансовій звітності для різних груп підприємств, зокрема, з урахуванням їх участі в операціях на ринку капіталу і обсягів діяльності. Тому у зв'язку з цим пропонуються такі три рівні застосування стандартів бухгалтерського обліку:

Рівень №1 – підприємства, в яких цінні папери обертаються на фондовому ринку та в підприємствах, які відповідно до чинного законодавства зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність, для складання бухгалтерської і консолідованої бухгалтерської звітності використовують міжнародні стандарти фінансової звітності;

Рівень №2 – підприємства, які не випускають в обіг цінних паперів та не зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність, використовують національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку;

Рівень №3 – підприємства, що є суб'єктами малого підприємництва використовують спрощену систему правил та процедур бухгалтерського обліку та фінансової звітності, зокрема можливість оцінки активів за історичною собівартістю.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 25 (затверджено 18.11.2003 р.) - перелік заходів які потрібні для реалізації пріоритетних напрямків розвитку корпоративного управління в акціонерних товариствах, зокрема в цьому розпорядженні вказано, що акціонерні товариства мають перейти на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (встановлені Комітетом з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IAS)) та аудиту (встановлені Міжнародною федерацією бухгалтерів (IFAC)). Також варто

зазначити ,що цим розпорядженням передбачається підготовка і сертифікація бухгалтерів акціонерних товариств відповідно до міжнародних стандартів.Отже, при здійсненні організації обліку на підприємстві потрібно керуватись нормативними документами, основним з яких є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність». Саме цей документ регулює ведення обліку і відображення результатів господарської діяльності у фінансовій звітності.

4. Роль професійних організацій бухгалтерів.

Процес становлення професії бухгалтера в Україні є однією з найважливіших складових частин програми реформування бухгалтерського обліку відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. В першу чергу це означає, що самі бухгалтери проявили ініціативу. Одним з головних завдань, покладених на інститут професійних бухгалтерів є створення відповідного механізму реалізації бухгалтером своїх основних професійних функцій. Причому потрібно враховувати, що при організації інституту професійних бухгалтерів необхідне обов'язкове вивчення відповідного досвіду інших країн, таких як США, Франція, Великобританія, Шотландія та ін., і весь позитивний досвід цих країн має бути врахований в його діяльності.

Перша професійна організація бухгалтерів і аудиторів в незалежній Україні стала зареєстрована Міністерством юстиції в 1997 р. Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України (ФПБАУ). Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України (ФПБАУ) є громадською, професійною, організацією, саморегулюючою, некомерційною, створеною з метою відстоювання інтересів представників таких професій як: бухгалтер і аудитор.

Серед пріоритетів ФПБАУ є такі:

- покращення рівня професіоналізму фахівців-обліковців,
- підвищення іміджу фахівців-обліковців в суспільстві і покращення якості послуг, які вони надають.

На першому з'їзді бухгалтерів та аудиторів України в червні 1996 року було створено ФПБАУ. У вересні того ж року було схвалено Статут Федерації і зареєстровано його у Міністерстві юстиції України. Федерація представлена по всіх регіонах України 27 територіальними відділеннями. Вона на сьогодні є найбільш чисельною професійною організацією в Україні. В даний час ФПБАУ є єдиною організацією в Україні, яка представляє інтереси бухгалтера та аудитора на міжнародному рівні: є членом та засновником та членом

Євразійської ради сертифікованих бухгалтерів та аудиторів, а також членом Міжнародної федерації бухгалтерів. Не можна залишити без уваги те, що ФПБАУ має угоди щодо співпраці з багатьма професійними організаціями на території Європи.

Місія ФПБАУ:

1. Основною метою Федерації є захист інтересів членів ФПБАУ і сприяння зростанню довіри громадськості до їх професійних послуг.
2. Не менш важливою метою є розроблення і впровадження національних стандартів та практики бухгалтерського обліку і аудиту, яка базуються на міжнародних стандартах;
3. Створення Кодексу професійної етики і здійснення контролю за дотриманням цієї етики є також важливою місією ФПБАУ;
4. А також до основних спрямувань ФПБАУ можна віднести підвищення рівня професійної освіти бухгалтерів і аудиторів.

В даний час Комітети ФПБАУ вже ведуть свою діяльність над десятками проектів у сфері трансформації українських стандартів обліку, звітності та вдосконалення вітчизняної освіти професійних бухгалтерів і аудиторів. Ця робота є дуже важливою, тому вона проходить у тісній співпраці з урядовими установами, міжнародними організаціями і фахівцями у регіонах. Особливої уваги заслужила програма підготовки і сертифікації бухгалтерів Федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України (ФПБАУ). Тренінги, які були розроблені в рамках цієї програми, дозволяють бажаючим вдосконалюватись у професії, а також сприяють підготовці до отримання сертифіката міжнародного зразка за програмою CPA.

З ініціативи членів ФПБАУ та за підтримки Міністерства фінансів України Указом Президента України у 2004 р. визначено професійне свято "День бухгалтера". Кожного року ФПБАУ спільно з Мінфіном України, АПУ, САУ проводить на національному рівні урочисті заходи, присвячені

професійному святу. За ініціативи ТВ ФПБАУ свято бухгалтера проводиться в усіх регіонах України.

ФПБАУ є членом в таких Міжнародних організаціях як:

- 1) Асоційований член Міжнародної Федерації Бухгалтерів.
- 2) Повний член Європейської Південно-Східної асоціації із професійного розвитку бухгалтерів.
- 3) Повний член Единбурзької групи.
- 4) Повний член Євразійської ради сертифікованих бухгалтерів і аудиторів.

В лютому 2006 р. ФПБАУ була прийнята до Единбурзької Групи. Тому 22 лютого 2006 р. в Лондоні відбулося чергове засідання членів Единбурзької Групи, на ньому була розглянута заява ФПБАУ стосовно вступу, після обговорення було вирішено – прийняти ФПБАУ до Единбурзької Групи. Члени Единбурзької Групи - це професійні організації, члени Міжнародної Федерації Бухгалтерів . А в квітні 2006 р. ФПБАУ прийнята до Європейської Південно - Східної асоціації з професійного розвитку бухгалтерів (члени асоціації це професійні організації таких країн як: Албанія, Болгарія ,Боснія-Герцеговина,Великобританія , Хорватія, Македонія, Молдова, Греція,Румунія, Сербія, Чорногорія та Туреччина).

Організаційна структура ФПБАУ має такий вигляд:

Зїзд членів ФПБАУ:

- Навчально методичний центр ФПБАУ
- Виконавча дирекція

Рада ФПБАУ:

- Комітет з питань членства і професійної етики
- Комітет з стандартів та практики бухгалтерського обліку
- Комітет з питань професійної освіти
- Комітет з стандартів і практики аудиту
- Комітет з питань фінансів і бюджетів
- Комітет з питань оподаткування

Територіальні відділення ФПБАУ

Є певні критерії для тих людей які хочуть стати членами ФПБАУ ,оскільки ними можуть стати тільки : спеціалісти, які мають вищу освіту та стаж роботи за спеціальністю не менший за два роки, або які не мають вищої освіти, але їх стаж роботи за спеціальністю нараховує п'ять і більше років. З 17-18 червня 1999 року в Києві створено організацію під назвою Регіональна Федерація бухгалтерів і аудиторів "Євразія" (РФБА). Федерацію очолили президент Алла Іванівна Савченко (з України) і віце-президент СапарХайсановичКошкимбаєв (з Казахстану). РФБА також вирішує цілий комплекс завдань, серед яких є такі:

- Розвиток та гармонізація бухгалтерського обліку і аудиту в країнах реєстрації організацій-членів на підставі Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та Міжнародних стандартів аудиту;
- Надання допомоги в розвитку національних асоціацій бухгалтерів та аудиторів;
- Сприяння запровадженню правил професійної етики, розроблених з урахуванням прийнятої моделі Кодексу професійної етики;

- Сприяння розвиванню програм професійного навчання та критеріїв сертифікації.

У діяльності РФБА можуть брати участь дійсні і асоційовані члени та спостерігачі . Відмінною рисою "Євразії" є максимально спрощений прийом у члени Федерації. Членами Федерації можуть бути некомерційні та неурядові організації бухгалтерів та аудиторів, створені відповідно до національного законодавства цих країн.

Висновки

У даній курсовій роботі ми розглянули достатньо важливі питання із розвитку бухгалтерського обліку, зокрема: визначили як встановлювалась система бухгалтерського обліку в Україні, а також якими є правові засади регулювання та ведення бухгалтерського обліку. Також в цій курсовій роботі подана інформація про сучасні нормативно-правові акти та методи вдосконалення бухгалтерського обліку.

На мою думку в теперішній час загальний характер багатьох норм і стандартів дає бухгалтерам досить широке поле для професійної творчості, а це в свою чергу спонукає їх до самостійного прийняття важливих рішень з питань обліку та облікових проблем. Важливим аспектом є те, що в Україні тривають процеси зміни системи бухгалтерського обліку, основними завданням яких є покращення нормативно-правової бази з бухгалтерського обліку і усунення існуючих неточностей і не доопрацювань.

В українській нормативній базі є ще багато недоліків, усунення яких дозволить надавати зацікавленим користувачам вичерпну, достовірну і неупереджену інформацію, що необхідна для прийняття управлінських рішень. У зв'язку з цим виникає потреба в:

- удосконаленні методології і порядку введення бухгалтерського обліку запасів, основних засобів, операцій в іноземній валюті (послідовності відображення в обліку курсових різниць);
- регламентації порядку складання і подання фінансової звітності за сегментами, методології обліку витрат на науково-дослідницькі і дослідно-конструкторські роботи, субсидій і розкриття інформації про державну допомогу;
- регламентації методології бухгалтерського обліку в різних галузях народного господарства.

Я думаю, що важливий вклад зробив Лука Пачолі написавши книгу «Трактат про рахунки і записи» адже пройшло вже 511 років з того часу, а

бухгалтерський облік по суті не змінився. Революція в бухгалтерському обліку здійснилась вже давно і з кожним разом ця система все удосконалюється ведучи країну на новий економічний етап. Щоб все так далі і продовжувалось, необхідно впроваджувати в реальність все нові і нові ідеї!

Список використаної літератури

1. (<http://zakon.rada.gov.ua> //) Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
2. Бутинець Ф. Ф. Організація бухгалтерського обліку [Текст] : навчальний посібник. – Житомир : ПП “Рута”, 2002. – 591 с. – ISBN 966-8059-10-7.
3. Енциклопедичний довідник з інвестування./За редакцією В. Ф. Феценка. (Колект. авт.: Феценко В.В., Загребной В. М., Корнеєв В. В., Паливода К. В., Стасюк Ф. Ф., Феценко В. М.) - Київ, Українське агентство фінансового розвитку, 2009 - 594 с. - 36 д.а. (внесок автора - 6 д.а.).
4. Єщенко П.С. Економіка для всіх. - К.: Київ школа, 2009. - 478 с., 30 д.а.
5. Національні фінансові системи в умовах глобалізації: Монографія. - Лютий І.О., Павленко А.Ф., Оболенська Т.Є. та ін. / За заг. ред. І.О. Лютого. - Івано-Франківськ: Галицька Академія, 2008. - 308 с., 19,3 д.а.
6. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Підручник, 2-ге видання, - К.: Знання, 2008. - 535 с. - 33,5 д.а.
7. Постанова КМУ від 28 лютого 2000 р. № 419 "Про затвердження порядку подання фінансової звітності" // Нове діло. - 2000. - № 15 (34). - 13-20 жовтня. (<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-п>)
8. Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку, затверджені наказом Міністерства фінансів України № 356 від 29. 12. 2000 р. (http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF00062.html)

9. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку" №186 від 19.04.2001 р.
10. Наказ Міністерства фінансів України „Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування” N 291 від 30.11.99 (http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG4185.html)
11. Бухгалтерський облік: актуальні проблеми та рішення : монографія /Під загальною редакцією Герасименка С.С.- Суми: ДАБС, 2009. - 200с.- 7,5 др.арк.
12. Кулик Р., Жубіль Г., Щирба М. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського фінансового обліку в Україні // Наукові записки .- 2005 .- Випуск 14 .- с 25-29.
13. Паливодова А. Господарський кодекс України .- К:2011.- с 186.
14. Головка В.І. Економічний аналіз. - Підручник. - К.:ТзОВ„Курс”, 2008. - 280 с. - 21 др.арк.

